

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de ÎI „Popa Grigore”,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de ÎI „Popa Grigore” împotriva Serviciului Vamal și Biroului Vamal Sud, privind anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei asupra cazului de contravenție vamală întocmită în baza acestuia,

împotriva deciziei din 25 aprilie 2024 a Curții de Apel Cahul

(Dosarul nr. 3ra-753/24

NR. PIGD 2-23093268-01-3ra-03092024)

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 246 alin. (2) lit. h) Cod administrativ. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a ei.

Judecătoria Cahul, sediul central, jud. E. Bancov
Curtea de Apel Cahul, jud. V. Movilă, S. Pilipenco, E. Dvurecenschii,

13 august 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de ÎI „Popa Grigore”,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 7 aprilie 2023, la Judecătoria Cahul, sediul central a fost înregistrată cererea de chemare în judecată înaintată de Popa Grigore, în interesele ÎI „Popa Grigore”, împotriva Serviciului Vamal privind anularea procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 241/23 din 10 martie 2023 și a deciziei asupra cazului de contravenție vamală întocmită în baza acestuia.

2. În motivarea acțiunii, reclamantul a susținut că procesul-verbal a fost întocmit în mod ilegal și fără existența unor probe concludente, cu încălcarea prevederilor art. 384, 375 și 451¹ din Codul contravențional, fiind ignorate explicațiile oferite pe caz. Potrivit acestuia, la data de 22 septembrie 2022, a traversat frontiera de stat cu automobilul personal, iar dintr-o eroare a declarat că intenționează să importe 80 de camere video, pe care le credea, în mod greșit, în portbagaj. În realitate, nu deținea niciun astfel de bun, iar colaboratorii vamali nu au efectuat verificarea fizică a autoturismului, astfel că nu există nicio probă care să demonstreze că respectivele camere au fost introduse în Republica Moldova.

3. Reclamantul a menționat că i s-a acordat un termen pentru prezentarea mărfurilor la terminalul vamal de pe str. Industrială, însă nu le-a putut prezenta, întrucât acestea nu existau. Ajuns la terminal, a informat autoritățile că nu are asupra sa nicio cameră, fiind îndemnat să redacteze o declarație potrivit căreia bunurile respective ar fi fost pierdute.

4. Ulterior, în luna decembrie 2022, a fost citat la postul vamal Cahul de către agentul constatator Goncharov Oleg, care i-a comunicat că a fost inițiată o cauză contravențională pentru neprezentarea mărfii. Reclamantul a oferit explicații verbale și scrise, precizând că bunurile nu au fost niciodată transportate, deci nu putea exista obligația de a le prezenta. A solicitat accesul la materialele cauzei, dar acestea i-au fost oferite abia după șapte zile, contrar termenului legal de 24 de ore. De asemenea, agentul constatator a invocat existența unor înregistrări video care ar demonstra trecerea

bunurilor, însă acestea nu i-au fost prezentate, pe motivul că ar conține date personale ale altor persoane și că ar necesita prelucrare.

5. Reclamantul a înaintat, la 23 ianuarie 2023, o cerere de clasare a cauzei contravenționale pentru lipsa faptei ilicite. Deși a fost din nou citat la 28 februarie 2023, a reiterat că nu deține alte informații. A arătat că a efectuat în mod repetat importuri legale prin alte puncte vamale, achitând toate taxele aferente. Consideră că agentul constator a emis în mod nelegal procesul-verbal din 10 martie 2023, fără nicio probă privind trecerea camerelor peste frontieră, cu încălcarea prevederilor art. 451¹ Cod contravențional.

6. A subliniat că, în lipsa introducerii efective a camerelor în Republica Moldova, nu putea fi sancționat pentru neprezentarea acestora la terminal. Niciun colaborator vamal sau broker nu a văzut presupusa marfă. În susținerea poziției sale, a invocat prevederile art. 14 alin. (1)–(3), 375 alin. (3), 384, 425 alin. (2), 440 alin. (1), 441 alin. (1) lit. a), 442 alin. (1), 443, 458 alin. (1) și 461 din Codul contravențional, considerând că lipsesc probele obiective care să confirme existența faptei și vinovăția sa, iar actele contestate sunt neîntemeiate și arbitrare.

7. La 20 iunie 2023, reclamantul a depus o cerere de suplinire a acțiunii, solicitând recunoașterea faptului că a acționat în calitate de reprezentant legal al Întreprinderii Individuale „Popa Grigore”, calitate recunoscută tacit de Biroul Vamal Sud. A solicitat admiterea acțiunii, anularea actelor contestate și încetarea procesului contravențional pentru lipsa faptei și aplicarea greșită a normelor legale.

8. A susținut că prevederile Codului administrativ nu sunt aplicabile speței, întrucât cauza este guvernată de normele Codului contravențional. Contestația a fost formulată în baza procedurii contravenționale, și nu ca acțiune în contencios administrativ. A invocat în acest sens art. 273 alin. (3) din Codul vamal și art. 2 alin. (3) lit. b) din Codul administrativ.

9. A mai invocat lipsa constatării faptei, absența probelor admisibile anexate la dosar și lipsa încălcării efective a normelor legale. A arătat că aplicarea sancțiunii contravenționale s-a făcut cu încălcarea prevederilor Codului contravențional, în baza unor presupuneri ale agentului constator, fără probe certe. A considerat că întocmirea procesului-verbal a fost viciată procedural, cu nerespectarea condițiilor de fond și formă prevăzute de art. 443 din Codul contravențional.

10. A reclamat și faptul că martorul indicat în procesul-verbal era angajat al Biroului Vamal și a fost folosit doar pentru a crea aparența legalității. Totodată, a contestat argumentul Biroului Vamal privind lipsa împuternicirilor, precizând că acționează ca reprezentant legal al ÎI „Popa

Grigore” și că eventualele erori de redactare nu pot justifica limitarea dreptului său la acces la justiție.

11. A susținut că Serviciul Vamal a încălcat Normele metodologice privind aplicarea sistemului de tranzit (Ordinul nr. 310-O/2017) și normele tehnice privind completarea declarației vamale în detaliu (Ordinul nr. 346-O/2009), întrucât nu a efectuat controlul fizic, nu a aplicat sigilii și nu a întocmit lista încărcăturii. Lipsa acestor acțiuni denotă că autoritatea vamală nu a verificat existența efectivă a mărfii.

12. Potrivit pct. 96 alin. (4) din Regulamentul de aplicare a destinațiilor vamale, declarația de tranzit trebuie însoțită de facturi și specificații. În speță, autoritățile vamale nu au solicitat sau anexat asemenea documente, deși regimul de tranzit a fost acceptat formal.

13. Prin încheierea din 28 iunie 2023 a Judecătoriei Cahul, sediul central, cauza a fost remisă spre examinare instanței competente în materie de contencios administrativ, conform competenței jurisdicționale.

14. Prin încheierea din 30 iunie 2023 a Judecătoriei Cahul, sediul central, s-a atras în proces, în calitate de copârât, Biroul Vamal Sud.

15. La 18 iulie 2023, ÎI „Popa Grigore” a depus cerere prin care a solicitat declinarea competenței către instanța competentă în materie contravențională, apreciind că speța nu ține de contencios administrativ.

16. Prin încheierea din 29 august 2023 a Judecătoriei Cahul, sediul central, cererea ÎI „Popa Grigore” privind declinarea competenței s-a respinsă ca fiind neîntemeiată.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

17. Prin hotărârea din 29 august 2023 a Judecătoriei Cahul, sediul central, s-a respins acțiunea de contencios administrativ depusă de ÎI „Popa Grigore” împotriva Serviciului Vamal și Biroului Vamal Sud, privind anularea procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 241/23 din 10 martie 2023 și a deciziei asupra cazului de contravenție vamală întocmită în baza acestuia, ca fiind neîntemeiată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

18. La 20 septembrie 2023, ÎI „Popa Grigore” a declarat apel solicitând casarea încheierii din 29 august 2023 a Judecătoriei Cahul, sediul central, ca ilegală și nefondată; casarea integrală a hotărârii din 29 august 2023 a Judecătoriei Cahul, sediul central, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă cererea de chemare în judecată depusă de ÎI „Popa Grigore”

împotriva Serviciului Vamal, Biroului Vamal Sud, privind anularea procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 541/23 din 10 martie 2023 și a deciziei asupra cazului de contravenție vamală, întocmită în baza acestuia.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

19. Prin decizia din 25 aprilie 2024 a Curții de Apel Cahul, s-a respins apelul declarat de ÎI „Popa Grigore” și s-a menținut hotărârea din 29 august 2023 a Judecătoriei Cahul, sediul central. S-a menținut încheierea din 29 august 2023 a Judecătoriei Cahul, sediul central, prin care a fost respinsă cererea ÎI „Popa Grigore”, cu privire la transmiterea dosarului după competență materială.

20. În motivarea soluției, instanța de apel a constatat că acțiunea în contencios administrativ era admisibilă, deoarece decizia asupra contravenției vamale reprezintă un act administrativ emis de o autoritate publică ce stabilește obligații în mod unilateral, fiind supusă controlului jurisdicțional în temeiul Codului administrativ. S-a reținut că procedura prealabilă a fost respectată și că cererea a fost depusă de o persoană împuternicită în termenul legal.

21. Pe fond, instanța de apel a reținut că marfa, 80 de camere video, a fost declarată de reclamant în momentul traversării frontierei, iar ulterior nu a fost prezentată la organul vamal de destinație, ceea ce constituie contravenție vamală potrivit art. 231 pct. 9) Cod vamal. Fapta a fost sancționată cu amendă de 18% din valoarea mărfii, iar procesul-verbal și decizia au fost considerate conforme cu prevederile legale.

22. Instanța de apel a considerat neîntemeiate criticile reclamantului privind lipsa probelor, în contextul în care din dosar rezultă existența declarației vamale DV-6, a înregistrării video analizate de instanța de fond și a altor înscrisuri care indică faptul că marfa a fost declarată și ulterior neprezentată. S-a mai reținut că existența martorului la întocmirea procesului-verbal nu contravine prevederilor legale, întrucât acesta nu a fost audiat în calitate de martor pe fondul faptei, ci doar pentru a confirma întocmirea procesului-verbal în lipsa reprezentantului Întreprinderii Individuale.

23. Curtea de Apel Cahul a concluzionat că, în speță, autoritatea vamală a acționat legal în aplicarea sancțiunii, iar instanța de fond a interpretat corect dispozițiile Codului vamal și ale Codului administrativ. Argumentele apelantului privind inadmisibilitatea acțiunii în contencios administrativ și aplicabilitatea exclusivă a normelor contravenționale au fost respinse ca

neîntemeiate, fiind constatată aplicabilitatea dispozițiilor art. 273 alin. (11) și art. 287-288 Cod vamal.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

24. La 20 august 2024, ÎI „Popa Grigore”, prin intermediul poștei electronice, a declarat recurs împotriva deciziei din 25 aprilie 2024 a Curții de Apel Cahul, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei, cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea să fie admisă.

ARGUMENTELE RECURSULUI

25. În motivarea recursului, ÎI „Popa Grigore” a invocat că decizia este arbitrară și a fost adoptată cu aprecierea vădit nerezonabilă a probelor administrate în cauză, contrar prevederilor art. 245¹ alin. (1) lit. d) din Codul administrativ.

26. A indicat că instanța de apel nu a examinat sub toate aspectele cauza, omițând să se expună asupra unor argumente esențiale invocate în cadrul cererii de apel, precum lipsa elementelor obligatorii în procesul-verbal cu privire la contravenție, inclusiv lipsa descrierii faptei, a obiectului contravenției, a împrejurărilor de fapt și a normei legale aplicate.

27. Recurentul a invocat că autoritatea vamală nu a efectuat un control fizic al mărfii, iar în lipsa acestuia nu putea stabili lipsa bunurilor sau neprezentarea acestora la organul vamal de destinație, astfel încât întocmirea procesului-verbal s-a bazat pe presupuneri și nu pe constatări directe.

28. A susținut că înregistrarea video anexată la dosar nu are valoare probatorie relevantă în lipsa unui control fizic real, iar instanțele nu au explicat în ce măsură acest mijloc de probă confirmă săvârșirea faptei imputate.

29. Recurentul a mai indicat că din procesul-verbal lipsesc mențiunile privind data, ora și locul exact al pretinsei contravenții, elemente esențiale pentru validitatea acestuia.

30. Totodată, a reiterat că procesul-verbal și decizia asupra cazului contravențional nu reprezintă acte administrative în sensul Codului administrativ, ci acte procedurale întocmite în cadrul unei proceduri contravenționale speciale reglementate de Codul vamal, astfel că acțiunea trebuia respinsă ca inadmisibilă.

31. A susținut că instanțele de fond și de apel au examinat cauza în lipsa competenței materiale, întrucât competența revenea instanței de drept comun

pentru examinarea cauzelor contravenționale, iar neadmiterea excepției de necompetență materială i-a afectat dreptul la un proces echitabil.

32. Recurentul a concluzionat că soluțiile instanțelor inferioare sunt nelegale, fiind pronunțate cu ignorarea probelor, cu omisiunea examinării unor motive esențiale și cu încălcarea normelor referitoare la natura juridică a actelor contestate și competența instanței.

ARGUMENTELE INTIMAȚILOR

33. La 11 septembrie 2024, Biroul Vamal Sud a depus referință la recursul declarat, solicitând respingerea lui.

34. Alte referințe nu au fost depuse.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

35. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ prevede următoarele:

„(1) Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

36. Art. 245 Cod administrativ relevă că:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

37. Art. 245¹ din Codul administrativ prevede că:

„(1) Recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces; d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor; e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv; f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit. c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

(3) Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit. d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.”

38. Art. 246 alin. (1) și (2) lit. h) Codul administrativ prevede că:

„(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere

irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. h) că, recursul se declară inadmisibil în special când recursul este vădit neîntemeiat.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

39. Cu privire la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată constată că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa recurentului la data de 27 iunie 2024, însă la dosar nu se regăsește dovada legală de recepționare a acesteia. În lipsa unei confirmări privind data exactă a primirii deciziei, Completul reține că recursul declarat la 20 august 2024 urmează a fi considerat depus în termen, în conformitate cu prevederile art. 245 din Codul administrativ.

40. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea/ inadmisibilitatea recursului urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

41. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

42. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

43. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs, nu relevă temeiuri justificate care să convingă că există o aparență privind interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

44. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată, care au fost analizate de către Curtea de Apel, fiind apreciate în mod corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

45. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ.

46. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

47. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretării și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretenși argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

48. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

49. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care

se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

50. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

51. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin.(2) lit. h) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară ca inadmisibil recursul depus de ÎI „Popa Grigore”.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc